

Föreskrifter och anvisningar 12/2021

Sjukkassors samt begravnings- och avgångsbidragkassors förvaltning

Dnr

FIVA 4/01.00/2022

Utfärdade

22.2.2022

Gäller från

31.3.2022

Upplysningar

Försäkringstillsyn/Arbetspensionsans
talter

FINANSINSPEKTIONEN

telefon 09 183 51

fornamn.efternamn@fiva.fi.

finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	4
1.1	Tillämpningsområde	4
1.2	Definitioner	4
2	Regelverk	5
2.1	Lagstiftning	5
2.2	Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	5
3	Syfte	6
4	Fastställande av försäkringskassans stadgar	7
4.1	Lagrum som tillämpas på ansökan	7
4.2	Ansökan när en försäkringskassa bildas	7
4.3	Ansökans innehåll	7
4.4	Redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan	7
4.5	Inlämnande av ansökan till Finansinspektionen	8
5	Investeringsverksamhet	9
5.1	Investeringsplan	9
6	Särskilda anvisningar	11
6.1	Kapitalförvaltningsavtal	11
7	Upphävda föreskrifter och anvisningar	12

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt som avses i lagen om Finansinspektionen:
- sjukkassor som avses i 1 kap. 3 § 1, 2 och 3 punkten i lagen om försäkringskassor (948/2021)
 - begravnings- och avgångsbidragskassor som avses i 1 kap. 3 § 4 punkten i lagen om försäkringskassor (948/2021)
- (2) Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas i princip på både sjukkassor och begravnings- och avgångsbidragskassor. Om en föreskrift eller anvisning som ingår i ett kapitel endast tillämpas på sjukkassor eller endast på begravnings- och avgångsbidragskassor, nämns detta separat i den aktuella föreskriften eller anvisningen.

1.2 Definitioner

Försäkringskassa

- (3) Med försäkringskassa avses en försäkringskassa som beviljar ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada eller avgångsbidrag eller begravningsbidrag eller andra bidrag inom social personförsäkringsverksamhet.

Sjukkassa

- (4) Med sjukkassa avses en försäkringskassa som beviljar ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada.

Begravnings- och avgångsbidragskassor

- (5) Med begravnings- och avgångsbidragskassa avses en försäkringskassa som betalar avgångsbidrag eller begravningsbidrag när en försäkrad avlider eller andra bidrag som kan jämföras med dessa.

2 Regelverk

2.1 Lagstiftning

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:
- lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (947/2021, nedan även PSKL)
 - lag om försäkringskassor (948/2021)

2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

- (2) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter grundar sig på följande lagbestämmelser:
- 2 kap. 9 § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor
 - 5 kap. 2 § i lagen om försäkringskassor

3 Syfte

- (1) Syftet med dessa föreskrifter och anvisningar är att ge sjukkassor och begravnings- och avgångsbidragskassor vägledning om uppläggnings- och förvaltningen av tillfredsställande vägledning saknas i lagstiftningen.

4 Fastställande av försäkringskassans stadgar

4.1 Lagrum som tillämpas på ansökan

- (1) En försäkringskassa ska ha stadgar som ska ha det innehåll som anges i 2 kap. 3 § i lagen om försäkringskassor.
- (2) Enligt 1 kap. 2 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor fastställs en försäkringskassas stadgar med tillämpande av bestämmelserna i PSKL.
- (3) Då en försäkringskassa bildas ska ansökan om fastställande av stadgarna åtföljas av de handlingar som nämns i 2 kap. 9 § 1 mom. i PSKL.
- (4) Finansinspektionen fastställer försäkringskassans stadgar i enlighet med 2 kap. 9 § 3 mom. i PSKL.
- (5) Finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om innehållet i ansökan om fastställande av stadgarna och om de redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan grundar sig på 2 kap. 9 § 4 mom. i PSKL.

FÖRESKRIFT (styckena 6–8)

4.2 Ansökan när en försäkringskassa bildas

- (6) I samband med att en försäkringskassa bildas följs bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar på ansökan om fastställande av stadgar.

4.3 Ansökans innehåll

- (7) Ansökan om fastställande av stadgar ska innehålla följande uppgifter:
 - En kort redogörelse för stadgeändringens innehåll.
 - Datum för det kassamöte som beslutat om stadgeändringen.
 - Datum när stadgeändringen fastställs, ifall det är ett senare datum än datumet för Finansinspektionens beslut.
 - Kontaktuppgifter till den person som lämnar närmare upplysningar.

4.4 Redogörelser och handlingar som ska fogas till ansökan

- (8) Ansökan ska åtföljas av minst följande handlingar och redogörelser:
 - De ändrade punkterna i stadgarna enligt nummer och/eller paragraf.
 - Motiveringar till stadgeändringarna, av vilka det bland annat ska framgå, varför det görs en ändring.
 - Stadgetexten i sin helhet, av vilken det klart framgår vilka ändringar som söks i förhållande till den gällande versionen av stadgarna. Ändringarna kan till exempel märkas ut med ändringsfunktionen i Word.

- Ett exemplar av de ansökta stadgeändringarna där ändringarna inte är utmärkta, vilket Finansinspektionen fogar som bilaga till beslutet om stadgeändring (de stadgar som fastställs). De fastställda stadgarna ska ha ett sådant filformat som inte kan ändras.
- Gällande stadgar.
- Ett protokoll eller ett bestyrkt protokollsutdrag som upprättats av det kassamöte som beslutat om stadgeändringen.
- Av kassamötets protokoll eller protokollsutdrag ska det framgå att mötet varit beslutfört och vilka stadgapunkter/paragrafer som behandlats på mötet samt att ändringarna godkänts. Om det i protokollet hänvisas till en bilaga i mötesprotokollet, ska även bilagan skickas till Finansinspektionen.
- Om det föreslagits ändringar i verksamhetskretsen, ska till ansökan fogas en redogörelse om ändringarna och om att förutsättningarna för ändringarna enligt 1 kap. 5 § i lagen om försäkringskassor uppfylls, samt i fråga om ändringar som gäller arbetsgivare handelsregisterutdrag.
- Om det i verksamhetskretsen har föreslagits en ändring enligt 2 kap. 3 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor som gäller bestämmelsen om de försäkrade, ska ansökan åtföljas av arbetsgivarens samtycke.

ANVISNING (styckena 9–10)

4.5 Inlämnande av ansökan till Finansinspektionen

- (9) Finansinspektionen rekommenderar att ansökningarna inlämnas till Finansinspektionens registratorskontor per e-post till kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi, eller om ansökan innehåller konfidentiell information, kan ansökan med bilagor skickas via skyddad e-postförbindelse <https://securemail.bof.fi>.
- Ansökan kan skickas per post till adressen: Finansinspektionen, PB 103, 00101 HELSINGFORS.
- (10) Ansökan eller bilagor som skickas per e-post behöver i regel inte därutöver skickas på papper.

5 Investeringsverksamhet

5.1 Investeringsplan

- (1) Enligt 5 kap. 1 § i lagen om försäkringskassor ska försäkringskassas tillgångar investeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt och så att likviditeten säkerställs. De tillgångar som utgör täckning av en begravnings- och avgångsbidragsskassans ansvarsskuld ska vara tillräckligt diversifierade.
- (2) Enligt 5 kap. 2 § i lagen om försäkringskassor ska pensionsanstaltens styrelse göra upp en investeringsplan för kassan. Planen upprättas med beaktande av försäkringskassans verksamhetsmiljö, kostnaderna för försäkringskassans verksamhet och förändringen av begravnings- och avgångsbidragsskassans ansvarsskuld samt bestämmelserna om täckning av ansvarsskuld.
- (3) Enligt 4 kap. 2 § i PSKL svarar försäkringskassans styrelse för att tillsynen över kassans bokföring och medelsförvaltning är ordnad på behörigt sätt.
- (4) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om investeringsplanen grundar sig på 5 kap. 2 § i lagen om försäkringskassor.

FÖRESKRIFT (styckena 5–7)

- (5) Investeringsplanen ska styra försäkringskassans investeringsverksamhet så att de mål som försäkringskassans styrelse ställer på investeringsverksamheten uppnås. Försäkringskassans styrelse ska följa investeringsplanens genomförande och göra de ändringar som de anser nödvändig i den.
- (6) Investeringsplanen ska hållas uppdaterad och den ska ses över minst varje år.
- (7) I investeringsplanen ska åtminstone följande huvudpunkter behandlas:
 - styrelsens beslut om målen med försäkringskassans investeringsverksamhet:
 - allmänna principer för investeringsverksamheten
 - allmänna mål för spridningen av investeringarna
 - investeringarnas avkastningsmål på kort och lång sikt
 - investeringarnas likviditetsmål med beaktande av kassans kassaflöden
 - allmänna betryggande krav som ställs på investeringar, t.ex. på säkerheter för skuldförbindelser
 - principer för investeringar utomlands
 - principer för säkring av investeringarnas värde (exempelvis användning av derivatkontrakt, säkring mot valutarisker)
 - uppställande av målen för försäkringskassans investeringsverksamhet samt försäkringskassans styrelses bedömning av försäkringskassans verksamhetsmiljö och försäkringskassans verksamhet på kort och lång sikt i syfte att hålla målen uppdaterade

- försäkringskassans styrelses bedömning av försäkringskassans verksamhetsmiljö och utvecklingsutsikter
 - begravnings- och avgångsbidragsskassans styrelses bedömning av verksamhetsmiljön och de krav som ställs på kassans investeringsverksamhet
 - försäkringskassans styrelses bedömning av försäkringskassans solvensutveckling
 - försäkringskassans styrelses bedömning av de risker som är förknippade med försäkringskassans investeringar (bl.a. värdeförändringar, vad gäller förväntad avkastning, trygghetsaspekter och valutarörelser)
 - försäkringskassans risktagningsförmåga vad gäller investeringarna på kort och lång sikt
 - krav som begravnings- och avgångsbidragsskassans ansvarsskuld och ersättningskostnader ställer på avkastningen på investeringarna och likviditeten
 - ansvariga försäkringsmatematikerns redogörelse för den långsiktiga utvecklingen av premieansvar, utbetalda ersättningar och premieinkomst i anslutning till hanteringen av begravnings- och avgångsbidragsskassans investeringsrisker och investeringsverksamhet samt om de krav på likviditet o.d. som de ställer på investeringsverksamheten. Med långsiktig utveckling avses en period på minst fem år
- försäkringskassans styrelses beslut om användningen av kapitalförvaltare
 - försäkringskassans styrelses beslut om de detaljerade gränser som ska tillämpas inom investeringsverksamheten
 - beslut om investeringsbefogenheter och beloppet investeringar i olika objekt och de gränser inom vilka investeringsriskerna kan variera, samt anvisningar om eventuella behov av att säkra investeringarna och om investeringar i utländska objekt
 - beslut om de krav som försäkringskassans styrelse ställer på säkerheter som godtas för lån och skuldförbindelser som kassan beviljar. Av beslutet ska maximibeloppet av de totalansvar (limiter) som tillåts för olika aktörer framgå.
 - en redogörelse för de beslutsbefogenheter som iakttas inom investeringsverksamheten
 - till vilken del försäkringskassans styrelse själv direkt beslutar om investeringsverksamheten och till vilken del och inom vilka gränser beslutanderätten överförs på t.ex. verkställande direktören och kassans övriga funktionärer
 - redogörelse för rapporteringen om investeringsverksamheten till försäkringskassans styrelse
 - vilka ärenden och hur ofta kassan rapporterar om investeringsverksamheten till styrelsen och annan ledning.

6 Särskilda anvisningar

6.1 Kapitalförvaltningsavtal

- (1) Enligt 5 kap. 16 § i lagen om försäkringskassor kan en försäkringskassa anlita i paragrafen nämnda kapitalförvaltare för förvaltningen av sina tillgångar. Följande stycken 2–5 tillämpas som sådana på kapitalförvaltare med vilka kassan ingått ett avtal om kapitalförvaltning.

ANVISNING (styckena 2–5)

- (2) Försäkringskassans styrelse ska godkänna avtal med utländska kapitalförvaltare. Framför allt vid tilldelningen av beslutsbefogenheter ska styrelsen försäkra sig om att försäkringskassans oavhängiga beslutsfattande i investeringsfrågor inte äventyras.
- (3) Av kapitalförvaltningsavtal som gäller förvaltningen av investeringstillgångar ska åtminstone följande uppgifter framgå:
- uppdragets omfattning och de befogenheter som uppdraget medför
 - principer och begränsningar för investeringsverksamheten (bl.a. mål, risker, allokering av tillgångarna)
 - regelbunden rapportering minst varje månad (bl.a. avkastning/mål, allokering och risknivå)
 - förvaltningsarvode
 - förfarande för uppsägning av avtalet.
- (4) Bokföringen av investeringar som sköts av kapitalförvaltare ska göras enligt god bokföringssed och kassan ska minst varje månad avstämma sin bokföring med de saldobekräftelser som fåtts av kapitalförvaltarna.
- (5) Ett uppdrags andel av de totala tillgångarna som kapitalförvaltningsföretaget förvaltar får inte heller vara betydande.

7 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs följande av Finansinspektionens föreskrifter

- Den uppdaterade samlingen av föreskrifter och anvisningar för begravnings- och avgångsbidragsskissor som omfattas av lagen om försäkringskassor